

גיליון מס' 552 פרשת תצוה
תשפ"ד שנה שתיים עשרה

גליון זה יוצא
לזכות סבי היקר
ר' יוסף יעקב בן בלומה
לרפו"ש בתושח"י

דברי שי"ח

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ה קניבסקי זצוק"ל

אבעלי אסופות - עניני פורים קטן

ובגנזי פורים קטן אות ח' כ' רבינו זצ"ל דלענין סעודה לא שמענו שירבו מוקפין גם ביום א' כמו בפורים שחל בשבת.

סעודת פורים קטן ושתיית יין דוקא ביום

השיב רבינו זצ"ל, דסעודת פורים קטן שעשאה בלילה לא יצא כמו בראשון, (ישמח ישראל פ"א הערה י), ואמר רבינו זצ"ל, שאביו הקה"י היה שותה קצת יין בפורים קטן בבוקר ולא יותר, (ארחות רבינו ח"ג עמוד קצ"ה וע"ש שאמר דיש להוסיף גם מאכל בסעודה לכבוד היום, וכ"כ בלקט יושר עמוד קנ"ט ענין ה' שהתרוה"ד עשה בו תבשיל יתירה וגם אכל תאנים) וכתב רבינו זצ"ל, דאף בפורים עצמו כ' הרמ"א (סי' תרצ"ה ס"א) להרבות בסעודה גם בלילה מ"מ בפורים קטן אין להחמיר כולי האי, (גנזי פורים קטן ס"ו בהערה, וע"ש שכתב רבינו במכתב דהיינו אף להדעות שנס פורים היה באדר א' כמש"כ מהר"ל מפראג דרוש אדר, מ"מ אין חילוק בזה, דקבעו בשני והראשון רק חומרא, ואף לדברי החת"ס בשו"ת או"ח סי' ר"ח ומגילה ו' ב' דחיוב הודאה מה"ת מקיים אף בראשון, וא"כ אינו חיוב סעודה רק הודאה וזה שייך גם בלילה, מ"מ לא עדיף מפורים עצמו שחיובו רק ביום).

מה כוונת הרמ"א להרבות קצת בסעודה בפורים קטן

נשאל רבינו זצ"ל, במש"כ הרמ"א (סי' תרצ"ז ס"א) להרבות קצת בסעודה בפורים קטן, מה הגדר ירבה קצת, והשיב במכתב יקח קצת יין, וכתב דסגי במשהו, והוסיף, אאמור"ר זצ"ל היה טועם קצת יין, ומש"כ הרמ"א מרבים בסעודה קצת ל"ד סעודה, רק כוונתו להוסיף על הרגיל בימות החול, (גנזי פורים קטן בגליון שיח אמונה אדר א' תשפ"ב אות ג').

פורים על נס שנעשה לרבים או ליחיד

כתב רבינו זצ"ל, יכולין בני עיר לתקן בהסכמה ובחרם עליהם ועל הבאים אחריהם לעשות פורים ביום שנעשה להם נס, ומי שנעשה לו נס באדר וקבל על"ע לעשות תמיד יום משתה ושמחה, אם אירע בשנה פשוטה עושה בראשון ואם אירע במעוברת בשני יעשה בשני. ואותה סעודה שעושים בשביל הנס היא סעודת מצוה דכל סעודה שעושים לזכר נפלאות ד' הוא סעודת מצוה, (שונה הלכות תרצ"ז ה' והעיר שם שהמשנ"ב סתר משנתו בס' תרפ"ו סק"ח ששם כ' לעשות לעולם באדר שני אם לא שנעשה לו הנס בשנה מעוברת באדר הראשון והניח בצ"ע, ועי' בגנזי שערי ציון ח"א עמוד רס"ה דשכ"ר רבינו זצ"ל דאין לחלק בין קובע יום משתה וזה אף בראשון לבין קובע יום פורים, ועי' גנזי פורים קטן אות ה).

מדור זה נכתב לעילוי נשמת

אבי מורי הרב ברוך מאיר ב"ר יעקב ישעיהו ויסברג זצ"ל
ואמי מורתי מרת רבקה בת רבי פסח יעקב אנגל זצ"ל תנצב"ה

דיני פורים קטן

כתב רבינו זצ"ל, ביום י"ד וט"ו באדר א' אין קורין בו את המגילה, ואם קראו צריך לחזור ולקרות באדר השני, ואין אומרים בהם תחנון, וכן אין אומרים בהם למנצח יענק, ואין אומרים קל אך אפים, ואסורין בהספד ובתענית, ואם נדר בפירוש להתענות בפורים קטן י"ל דחל הנדר דהוי רק מנהג בעלמא אבל אם נדר בסתם ב' וה' של כל השנה י"ל דדעתו היה לבד פורים קטן, וכן אם א' מימי פורים קטן חל בשבת אין אומרים אב הרחמים ולא צדקתך צדק, וכן אין אומרים תחנון או צדקתך צדק במנחה שלפניו שהוא י"ג אדר א', ואין אומרים בהם על הנסים כיון שאין קוראין המגילה, ואם אמר אין מחזירין אות, (שונה הלכות סי' תרצ"ז א' ג'). ונשאל רבינו זצ"ל מאי קמ"ל הרי כבר כתב המשנ"ב (סי' ק"ח סק"ח) דבכל השנה אם אמר על הניסים אינו חוזר, והשיב, דכוונתו אפי' להמחמירים שם, (גנזי פורים קטן אות ט ועי' ט"ז סי' תרצ"ג סק"ח ודה"ח דהאומר על הניסים כל השנה ה"ז שקר גמור כיון שאומר בימים ההם בזמן הזה).

להרבות בסעודה בי"ד וט"ו

כתב רבינו זצ"ל, י"א שחייב להרבות קצת בסעודה ביום י"ד שבאדר הראשון, ובהגהת תשב"ץ כתב שרבינו יחיאל מפריש היה רגיל להרבות ולהזמין בני אדם, ואין נוהגין כן, ומ"מ ירבה קצת בסעודה כדי לצאת דעת המחמירים, לכבוד הנס שנעשה בעתים הללו, (שונה הלכות שם ס"ד). ואי"צ להרבות רק בי"ד אבל לא בט"ו אף לכרכין המוקפין חומה (שם ס"ד מהמשנ"ב בשם הפמ"ג). ושאלו לרבינו זצ"ל, למה בזה אין להם חיוב כמו לבן י"ד, ואמר רבינו זצ"ל, דיתכן שכוונת המשנ"ב לספק מוקף חומה, אבל בודאי מוקף חומה מסתבר שחייב ביום ט"ו, (קובץ מים חיים עניני פורים עמוד ס"ד, והעיר דבפמ"ג משמע שמירי אפילו בודאי מוקפים חומה וכן סתם רבינו זצ"ל בשונה הלכות, ובגנזי פורים קטן אות ו' השיב רבינו זצ"ל דאין מוקפין צריכים להרבות גם בט"ו לפי שריבוי הסעודה בפורים קטן הוא חומרא בעלמא וכ' דהפמ"ג בא"א סק"א הביא ראיה לזה מדברי הב"י דאין בין אדר ראשון לשני קאי רק על י"ד אבל בט"ו אין נוהג).

תחנון וריבוי סעודה בט"ז אד"א כשט"ו חל בשבת

בפורים קטן שט"ו באדר חל בשבת, אמר רבינו זצ"ל, דגם ביום א' אין אומרים תחנון משום דבאדר ב' בכגון דא הוי פורים המשולש ולא אומרים תחנון גם ביום א', וגם בב"ב הדין כן שלא יאמרו מדין סמוך ונראה, וגם למנצח לא יאמרו, (שיח חיים שנה מעוברת אות ז, ועי' בשאלת רב ח"ב פל"ט כ"ג דבאין מוקפין חומה ואינם סמוכין יתכן דאומרים תחנון ביום א',

לקראת יום היארצייט השני לרבנו זצוק"ל סיימנו בימים אלו את עימוד הספר
"דברי שי"ח" חלק ב' ובו 700 עמודים על עניני המועדים על פי מועדי השנה
הזדמנות מיוחדת להקדיש ולהנציח בספר חשוב זה לפרטים: 053-3145900

עורך: יצחק גולדשטוף

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com

✉ רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק 053-3145900

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,

יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585 - שלוחה - 1586

קהילות 073-2757000 - שלוחה - 4310

שָׁנִים קְדֻמוֹנִיּוֹת עַל גְּדוּלַי הַדּוֹרוֹת

עובדות חדשות ונדירות מפי רבינו מרן זצוק"ל!

מזור שָׁנִים קְדֻמוֹנִיּוֹת - השבועות הבאים בעזה"י:

פרשת כי תשא - הג'ד מתתהו זאב שטיגל זצ"ל מייסד ישיבת בית יוסף בבני ברק (י"א אדר) | פרשת וקהל - הגאון רבי יחזקאל ברטל זצ"ל (י"ח אדר א' תשע"ט) | פרשת פקודי - שלושים לפטירת הרדין הגאון רבי יעקב ישראל פון (גלב"ע ג' אדר א' תשפ"ד) | פרשת וקרא - הגאון רבי נפתלי מפלי מו"ח זכר נפתלי (ג' אדר) | פרשת צו - ניסן ובין האמנים - ההרב הראשון הגאון רבי אלעזר צדוק טורציץ (י"ב ניסן תשנ"ח)

נשמח לקבל מקוראינו הנאמנים מסמכים, תמונות, עובדות ומעשיות הקשורים להג"ל

האדמו"ר רמ"י הגר מויז'ניץ בעל 'ישועות משה' זצ"ל (כ' אדר תשע"ב)

טוב לצדיק וטוב לשכינו

זכתה חסידות ויז'ניץ בבני ברק ובראשה האדמו"ר הרה"צ רח"מ הגר ואחריו בנו הרה"צ רמ"י הגר זצ"ל שקבעו את משכנם בסמיכות לשיכון 'חזון איש' ולרחוב רשב"ם, סמוך ונראה למעונו של מרן הסטייפלער ובנו מרן רבינו זצוק"ל.

אודות לקירבה זו קיבלו קהל החסידים השפעה רבה מהודו והדרו של רבינו, ומושגים בידיעת ועמל בכל חלקי התורה, כאשר לעיתים רבות 'ניצלו' הנהלת המוסדות שעל ידי החסידות, את הקירבה והגיעו להיבנות על תלמודם או לשאל דבר ה' זו הלכה. גם במכתבי-תורה שהיה רבינו מקבל מאלפי השואלים היו רבים מחסידי ויז'ניץ הסמוכה שמבקשים להיבדק בתורתו הטהורה.

האדמו"ר בעל 'אמרי חיים' מויז'ניץ

החזון איש 'מרא דאתרא'

כאשר עבר האדמו"ר ה'אמרי חיים' מתל אביב להתגורר בבני ברק וייסד את 'שיכון ויז'ניץ' הנהיג שבביתו וכן בבית מדרשו לא תהיה תאורה הפועלת על חשמל רגיל של מחללי - שבת אלא רק על ידי תאורת לוקס, או חשמל כשר 'גנרטור'. הרבי סבר שאמנם ניתן לסמוך על המקילים, אבל היות ובבני ברק היא אתריה דמרון החזון איש, והוא הרי פסק כי הדבר אסור באיסור גמור משום חילול השם, יש לנהוג כמותו. וכן נהג אחריו בבני ברק בנו בעל 'ישועות משה'. באותם ימים היה הדבר כרוך בעלויות גבוהות במיוחד, אך למען כבודו של מרן החזון איש נהג הרבי כהוראתו של מרן החזון איש.

על פי המסופר, פעם יצא החזון איש מביתו לבילי שבת, ולפתע נשמע קול רעש גדול של הגנרטור של ויז'ניץ, מלווה של החזון איש העיר לפניו, שלדעתו יש בזה משום חילול כבוד השבת ברעשים מחרישי אוזניים כאלו. נענה לעומתו החזון איש: אדרבה, הגנרטור צועק ואומר "שבת קודש! שבת קודש!" שידעו הכל כי אסור להשתמש בחשמל הרגיל היום (ראה באורך בגליון קשר איתן, ויז'ניץ, גליון ע"ו).

בשנים שאחרי פטירת החזון איש השתדלו אכן להמשיך את הפעלת החשמל הכשר בבית המדרש ויז'ניץ אך כאשר בשנים המאוחרות אירעה תקלה גדולה במערכת החשמל הכשר, וכדי לסדר את התקלה היה צורך לשלם הון רב, נמנעו ולא עשו דבר. והדבר נודע לרבינו וכאב על כך מאוד.

קבוצת תלמידים מתלמוד תורה ויז'ניץ ורבותיהם

נבחרים אצל רבינו על תלמודם

בזיון שבת קדשנו

בחג הסוכות של שנת תשע"א, אירע אסון נורא בבית המדרש הגדול של חסידי ויז'ניץ בבני ברק. דליקה שפרצה בבית המדרש גרמה לשריפת ארון הקודש, בו היו מונחים שמונה ספרי תורה, אשר נשחתו כליל ולא נותר מהם כי אם שיירי גויל שאינם ראויים לשימוש. השמועה הנוראה פשטה בקרב הציבור והכל הבינו כי מאת ה' היתה זאת. ראשי והנהלת בית המדרש קבעו כי לערוך הלווייה המונית לכבודם של ספרי התורה, כראיות וכיאה לכבודה של תורה, וטרם ההלווייה השמייעו גדולי הרבנים דברי חיזוק על מה עשה ה' עשה ומה חרי האף הגדול הזה.

כאשר נודע הדבר לרבינו, נענה ואמר בפשטות: הלא הדבר קרה להם משום שהפסיקו להשתמש בחשמל כשר בשבת קודש, כרצונו של אותו צדיק מרן החזון איש, ומדה כנגד מדה בערה בהם אש החשמל ושרפה את התורה!!

כאשר נשאל אם למסור את הדברים לידי גבאי בית המדרש השיב בחיוב. ואמר שמוטל עליהם לתקן את הדבר במהירות.

דבריו עושים פירות

כאשר התפרסמו דבריו של רבינו, נחרדו קהל החסידים מאוד, ושלחו (עם הגר"א מן שליט"א) מכתב שאלות ארוך לרבינו, נעתיק חלקים עיקרים ממנו:

שאלה: מה ההקשר בין שריפת ספרי תורה לעובדא שלא היה אצלנו 'גנרטור', וכי מה אשמים ספרי התורה?

תשובה: מצוה ראשונה שנצטוונו עליה זה שבת (סנהדרין נ"ו ב') וממילא אם פוגעים בשבת, משמים שורפים לנו התורה.

שאלה: אולי בזה שנשרפו כבר הס"ת, שפך הקב"ה חמתו על עצים ואבנים, ויותר אין חרון אף.

תשובה: ודאי שעוד יש.

שאלה: הרבה מתקשים, הלא הרבה מקהילת החסידים דשם לא מקפידים על השימוש ב'גנרטור' בשבת, ומדוע היה חרון אף על בית המדרש?

תשובה: כי שם כבר היה חשמל כשר הרבה שנים, ועתה שהפסיקו, זה חמור יותר.

שאלה: האם לרבי מייסד המקום האדמו"ר ה'אמרי חיים' איכפת לו בגן עדן אם יש בוויז'ניץ גנרטור או שאין?

תשובה: בודאי. בכך יעשו לו נחת רוח הכי גדול!

דבריו של רבינו עשו פירות, גבאי בית המדרש נחלצו לסדר את הענין, ואמנם לא עלה בידם לסדר שכל בית המדרש כולו יופעל רק ידי חשמל כשר, אבל השתדלו לסדר מעט לכבודו של רבינו.

האדמו"ר ה'ישועות משה' נותן שלום לרבינו כשנפגשו בשמחה

מחזיר עטרה ליושנה

והנה יד ההשגחה העליונה זיכתה את רבינו להעמיד את כבוד רבותיו על תילו. ובימיו הוא חזרה הדבר ליושנו.

היה זה כעבור שנים אחדות, בשנת תשע"ח בעקבות הגידול הרב של ציבור החסידים בלי עיה"ר, החליטו ראשי הנהלת בית המדרש ויז'ניץ בראשות רבם האדמו"ר, להרוס את מבנה בית המדרש הוותיק, ולבנות תחתיו בית המדרש גדול יותר ומרווח מאוד, שיוכל להכיל את המוני המתפללים.

לאחר הכנת רבות של תוכניות בניה שונות וחישובי העלויות השונות, התברר כי עלות המבנה כולו הוא עשרות מליונים של שקלים. כמובן שקהל החסידים התכנסו למגביות ואסיפות צדקה בכדי שיהיה באפשרותם להתחיל לשלם את עלויות העתק של המבנה המפואר, ולמרות ההתחייבויות הרבות מצידם של קהל החסידים, אך עדיין רוב רובו של הכסף היה חסר בכדי להתחיל את המלאכה.

גבאי בנין בית המדרש פנו איפה לרבינו יחד עם האדמו"ר ר"י הגר שליט"א, וביקשו כי יתן ברכה שיוכלו להתחיל ולגמור את הבנייה, ואף יורה לכלל ישראל מכל החוגים על חשיבות התרומה לבית מדרשם. ובכדי לשמח את רבינו, הם מיוזמתם הבטיחו כי בבנין החדש א"ה יהיה מערכת תאורה המופעלת אך ורק על ידי חשמל כשר.

רבינו שמח מאוד ובירכם בלבביות, וחרג מגדרו כאשר התבטא אז כי 'כל המסייע לבנין בית המדרש יזכה לראות בבנין בית המקדש' ובנוסף אף חתם על כרוז ציבורי בו הוא ממליץ ומבשר את התורמים. (עין גליון קשר איתן גליון ס"ט).

והנה דבריו של רבינו עשה רושם יותר מכל - כעבור ימים ספורים נאסף הון עתק מכל שכבות הציבור, כאשר המון עם מן הציבור הליטאי תרם סך נכבד לטובת בית המדרש.

גבאי בית המדרש הגיעו לדווח על כך לרבינו בהשתאות כי לא העלו בדעתם כמה גדולה כוח השפעתו של רבינו על כלל הציבור.

נוסח המודעה שמופיע היום בכניסה לבנין בית המדרש בוויז'ניץ

ברכת יישר כוח לידידינו הרה"ח רבי שלמה קליין שליט"א המסור בכל לב לכל קדשי בית ויז'ניץ על סיועו בהכנת המאמר

מנוחה ושמחה אור ליהודים
מיתבי ימי החול המיוחדים ליום שבת
בבית מדרש ויז'ניץ
מנוחה לשל
משפחת פלדמאן הנכבדה שיחיו
לחיי ילדיהם
על ידי
מנוחה לשל
היהודים וז"ל - אפרים פישל
ייבט בבית אלקים לעני
הקדו והנוראית שבת המיוחדת לכל שבת
היחידה שבת המיוחדת לכל שבת
שבתם בבית שלם כאשר מצוה בתורה